

Lenka Lenčěšová navrhuje klášter trapistů na Ostrově sv. Kiliána u Davle. Cílem zadání bylo prověřit potenciál tohoto působivého místa, na němž od roku 999 do 16. stol. stál benediktinský klášter, jehož stopa v podobě zbytků základ staveb je zde stále patrná. Ostrov není propojen s vltavskými břehy a svým odloučením je ideálním místem pro nový klášter kontemplativního řádu řídícího se řeholí sv. Benedikta, byť se samozřejmě - s ohledem na legislativní limity - jedná čistě o akademickou úlohu. Diplomové práci předcházela pečlivá příprava v rámci diplomního semináře. Výsledkem této přípravné fáze bylo stanovení základní myšlenky - otočit tradiční klášter „naruby“.

Situace a hmotové řešení

Z této ideje vychází celé řešení i umístění návrhu. Rajský dvůr, symbolizující ráj na zemi, obklopený budovami, není na ostrově potřeba. Celý ostrov je pomyslným rájem. Proč tedy do jeho středu neumístit budovu kláštera a nechat jej nedotčený? Udržení síly tohoto konceptu před autorku kladlo nástrahy a otázky - jak vměstnat celou stavbu do půdorysu kvadratury původního kláštera, na cca. 17x17 m? Jak se nedotknout jeho základů a přitom stavět nad nimi? Jaké místo zvolit pro kostel, má-li být přístupný veřejnosti, jež má do „ráje“ ostrova přístup zapovězen, a současně mu dát silnou symboliku?

Diplomantka rozvinula veškeré provozy kláštera do výšky. Hmota kostela pak vystupuje přímo z řeky - tajemná kostka bez viditelných otvorů. S klášterem je kostel spojen odvážnou železobetonovou lávkou procházející nad ruinami i skrz koruny stromů. Působivá scéna pro tichý život trapistických mnichů.

Architektura

Vertikální vrstvení dispozic není ani trochu repetitivně banální, je založeno na pootáčení půdorysu a vedení schodiště, které nahrazuje ambit, mezi vnitřní dispozicí a vnějším pláštěm, který hmotu sjednocuje do prostého a působivého kvádru. Dispozice a interiéry jsou promyšlené a nabízí působivě strohé prostory s pečlivě komponovanými průhledy do okolní přírody, tedy ráje, i mezi jednotlivými podlažními. Asketičnost řešení stavby po stránce materiálové, dispoziční i hmotové je ztělesněním požadavků kláštera pro cisterciácký řád přísné observance.

Technické řešení

Řešení zázemí a technických provozů působí stejně jednoznačně jako celý koncept. Stavebně konstrukční „detaily“, bez nichž by návrh nefungoval, tedy kvádr kláštera vznášející se nad ruinami či 100 m lávka bez podpory, jsou vyřešené a založené na reálných podkladech.

Formální část

Diplomantka splnila předepsaný rozsah práce. Grafická prezentace a formální pojetí diplomní práce jsou na výborné úrovni. Koncepční schemata, výkresová část, vizualizace i materialita modelu dobře ilustrují stavbu a její atmosféru.

Diskuze

V rámci diskuze nad diplomním projektem by bylo možné vést debatu nad využitím střechy kláštera. Otázkou je, zda by nebylo vhodnější střechu navrhnout jako vyvrcholení vertikálního kláštera a prostor pro kontemplaci, spíše než užitkovou zahradu.

Závěr

Jedná se o příkladnou diplomní práci, v rámci které autorka propojila teoretická východiska s architektonickým řešením. Práci předcházela velmi dobrá analytická příprava i práce v semestru.

Doporučujeme práci k obhajobě a navrhujeme hodnocení „A“.